

การพัฒนาคู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ประเภทโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ
สำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา

สัญญา สิบสิงห์

หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในท้องที่เท่านั้น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2549

ISBN 974-317-970-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เลขทะเบียน.....	135389
วันที่.....	28 ส.ค. 2549
เลขหมู่.....	363.7

363.7
ค ก

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาคู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประเภทโครงการโรงแรมหรือ
สถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง
โดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา

ผู้วิจัย

สัญญา สืบสิงห์

สาขา

สิ่งแวดล้อมศึกษา

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม จันทร์แก้ว

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผาณิต พิมลศักดิ์นันท์

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนิดา ไส้ต้อง

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวัฒน์ สุนทรโรทก)

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.เกษม จันทร์แก้ว)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผาณิต พิมลศักดิ์นันท์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนิดา ไส้ต้อง)

.....
(รองศาสตราจารย์อิทธิพล ราศรีเกรียงไกร)

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อนุมัติให้
นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรัชย์ ไทรชมภู)
ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

10 ส.ค. 2549

บทคัดย่อ

การพัฒนาคู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภทโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา

ผู้วิจัย	สัญญา สืบสิงห์
สาขา	สิ่งแวดล้อมศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.เกษม จันทรแก้ว
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผาณิต พิมลศักดิ์นันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนิดา ไส้ต้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพสิ่งแวดล้อมของการดำเนินกิจการโรงแรมจากกระบวนการติดตามตรวจสอบ และเพื่อพัฒนาคู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภทโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงแรม 4 แห่ง พบว่ามีปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น ความไม่เข้าใจในการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ มาตรการมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขจำนวนมาก ซึ่งทำให้ยากต่อการปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความไม่เข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติ และการขาดการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

2. ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยการเพิ่มเติมรายละเอียดให้มีความครอบคลุมประเด็นที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณา และสามารถตอบสนองต่อปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรการ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยในกระบวนการสร้างคู่มือการพิจารณารายงาน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อมั่นในคู่มือดังกล่าวในเชิงคุณภาพ โดยนักวิชาการสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม และจากการนำคู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการ
โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องไปใช้ประกอบการ
ฝึกอบรมให้กลุ่มตัวอย่าง เมื่อประเมินผลการฝึกอบรมพบว่าการฝึกอบรมทำให้กลุ่มตัวอย่างมี
ความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ความตระหนักและเจตคติ
เกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ และทักษะ
ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตาก
อากาศเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Abstract

The Title	Developing the Manual Book of Review and Consideration of the Environmental Impact Assessment Report on Hotel or Resort Project for concerned Officials by Using Environmental Education Process
The Author	Sanya Suebsing
Programme	Environmental Education
Year	2005
Chairman. Thesis Adviser	Pro.Dr.Kasam Chankeaw
Thesis Adviser	Assist.Prof.Panit Pimonsakdinan
Thesis Adviser	Assist.Prof.Panita Sotong

This research is objective to evaluate for environment situation of hotels project from monitoring process and develop the manual book of review and consideration of the environmental impact assessment report on hotel or resort project for concerned officials by using environmental education process. According to the research it has been found.

1. According to monitoring in following to mitigation measures of 4 hotels. It has been found that there are problems in following to mitigation measures such as miss understanding in determined measure, there are so many measures that be hard to do. It mostly happens to miss understand of operating people and not participate of owner in environmental impact assessment process.

2. Researcher created the manual book of review and consideration of the environmental impact assessment report on hotel or resort project for concerned officials by adding more details to cover issues that expert review committee and responded to problems in following to mitigation measures for leading to review and consideration environmental impact assessment report more efficiently. In the process of creating the manual book the checking of correcting and reliable quality were reviewed by environmental officials of the Office of Natural Resources and

Environmental Policy and planning. And according to using the manual book of review and consideration of the environmental impact assessment report on hotel or resort project for concerned officials for training samples. It has been found that training makes samples know and understand in environmental impact assessment processes, are awareness and attitude of environmental impact on hotel or resort project and increase skills in review and consideration of the environmental impact assessment report on hotel or resort project effectively error 0.05 by statistics.

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายท่าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ คือ

ศ.ดร.เกษม จันทรี่แก้ว ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผศ.ผาณิต พิมลศักดิ์นันท์ และ ผศ.พินิตา โสด้อง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.อิทธิพล ราศรีเกรียงไกร ผศ.ศิริวัฒน์ สุนทรโรทกนางสาวสุชญา อัมภาลิขิต และนายสุโข อุบลทิพย์ ที่กรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำต่อการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จ ลุล่วงได้

อาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา ซึ่งได้นำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะกลุ่มโครงการบริการชุมชนและที่พักออาศัย สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่กองควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการวิจัย รวมทั้งความเอื้อเฟื้อในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง

บุคคลต่างๆ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำผลงานของท่านมาใช้อ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้

คุณพ่อ อำนวย และคุณแม่ ระเบียบ สืบสิงห์ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นแรงใจให้ลูกมีมานะ อดทนทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

สัญญา สืบสิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๙
กิตติกรรมประกาศ.....	๑๑
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๑
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามและความหมายที่สำคัญ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม.....	12
ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
วิธีการวิจัย.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66

4 ผลการศึกษาวิจัย	
ผลการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานการป้องกันและแก้ไข	
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงแรม 4 แห่ง.....	68
ผลการศึกษากระบวนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ	
สิ่งแวดล้อมโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ.....	87
ผลการศึกษาและสังเคราะห์ผลการประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการ	
พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้าน	
โครงการที่พักอาศัย บริการ ชุมชนและสถานที่พักตากอากาศ	
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาโครงการโรงแรมหรือสถานที่พัก	
ตากอากาศ.....	93
คู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการ	
โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม	
เกี่ยวข้อง.....	98
ผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมการพิจารณารายงาน	
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงแรมหรือ	
สถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง.....	99
การประเมินผลการฝึกอบรมการพิจารณารายงานการวิเคราะห์	
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงแรมหรือสถานที่พัก	
ตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง.....	101
5 สรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา.....	114
อภิปรายผล.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก.....	126
ก แบบการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานการป้องกันและลดผลกระทบ	
สิ่งแวดล้อมประเภทโครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศ.....	127
ข แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก ทักษะและเจตคติของ	
ผู้เข้าฝึกอบรมก่อนสร้างบทปฏิบัติการ.....	132

	หน้า
ค คู่มือการฝึกอบรม.....	148
ง แบบประเมินผลการทดลองใช้คู่มือฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	166
จ คู่มือการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภท โครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศสำหรับเจ้าหน้าที่ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง.....	169
ประวัติผู้วิจัย.....	190

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญญัตราสาร

ตาราง	หน้า
1 ดัชนี เครื่องมือ และวิธีการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งจากโครงการโรงแรม.....	55
2 ผลการประเมินคู่มือฝึกอบรม ครั้งที่ 1	60
3 ผลการประเมินคู่มือฝึกอบรม ครั้งที่ 2	61
4 ผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม	99
5 ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของผู้เข้าฝึกอบรม.....	104
6 ผลการทดสอบความตระหนักเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจการ โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง.....	106
7 ผลการทดสอบเจตคติเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจการโรงแรม หรือสถานที่พักตากอากาศของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง.....	108
8 ผลการทดสอบทักษะในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง.....	110

สารบัญเภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณารายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม.....	6
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
3 ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณารายงาน สำหรับโครงการที่ต้อง ได้รับอนุญาตจากทางราชการและโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความ เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี.....	18
4 ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณารายงาน สำหรับโครงการที่ต้อง ได้รับอนุญาตจากทางราชการและโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความ เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม/จัดทำใหม่ทั้งฉบับ).....	19
5 ขั้นตอนการพิจารณารายงานฯ สำหรับโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โครงการร่วมกับเอกชนซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี.....	20
6 แผนภูมิกระบวนการฝึกอบรม.....	45
7 ขั้นตอนและวิธีการวิจัย.....	65
8 รูปแบบและแนวทางในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ หน่วยงานราชการที่เป็นผู้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม.....	89